

Év végi devizaárfolyamok hatása

Kedves Partnereink!

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény kötelezően írja elő a gazdálkodók számára, hogy a **devizában fennálló eszközeiket és kötelezettségeiket át kell értékelni a mérlegfordulónapi aktuális devizaárfolyammal.**

A 2014. december 31 napi árfolyamok jelentősen megemelkedtek az egy évvel ezelőtti (de akár a pár hónappal korábbi) szinthez képest. Ennek következtében:

azok a gazdálkodók, akiknek több a devizás eszköze, mint a devizás kötelezettsége, jelentős nyereséget könyvelhetnek el; azok a vállalkozások, amelyeknek több a devizás kötelezettsége – jelentős veszteségeket szenvedhetnek el.

(A devizás tétel alatt devizában fennálló és deviza alapú eszközöket jelenti.)

Mindkét hatásnak lehetnek **következményei**:

- Az így keletkezett nyereség többlet társasági adó fizetési kötelezettséget eredményez, amelynek a befizetésére a vállalkozásnak pénzt kell tartalékolnia (fizetendő: május 31-ig.)
- A veszteség következtében – annak mértékétől függően – kialakulhat olyan helyzet, amikor az egyébként eredményesen gazdálkodó vállalkozások is veszteségesekké válnak. Ennek következtében
 - o korlátozódhat a kivehető osztalék – hiszen csak a veszteséggel csökkentett nem lekötött eredménytartalék lehet az osztalék forrása
 - o rosszabb esetben bekövetkezhet az alultőkésítettség.

Úgy, ahogy a már hatályát veszített gazdasági társaságokról szóló törvény, mint a helyére lépő új Ptk egyaránt kötelezettségeket ír elő az **alultőkésítettségi helyzetben.**

Két ilyen helyzetet kell a vállalkozásnak (managementnek) felismernie:

1. gyors tőkevesztés
2. folyamatos tőkevesztés

Mindkét eset kezelése a tulajdonosok és ügyvezetés kompetenciájába tartozik és komoly felelősségi szabályok párosulnak hozzá.

1. gyors tőkevesztés

Kft esetén: Ptk 3:189. § [A taggyűlés kötelező összehívása]

„(1) Az ügyvezető késelem nélkül köteles összehívni a taggyűlést vagy annak ülés tartása nélküli döntéshozatalát kezdeményezni a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha tudomására jut, hogy

- a) a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökken;
- b) a társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökken;
- c) a társaságot fizetési képtelenség fenyegeti vagy fizetéseit megszüntette; vagy
- d) ha vagyona tartozásait nem fedezi.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt esetekben a tagoknak határozniuk kell pótbefizetés előírásáról, a törzstőke mértékét elérő

saját tőke más módon való biztosításáról vagy a törzstőke leszállításáról; mindezek hiányában a társaság átalakulását, egyesülését, szétválását vagy jogutód nélküli megszüntetését kell elhatározni. A taggyűlés ezzel kapcsolatos határozatait három hónapon belül végre kell hajtani.

(3) Ha a taggyűlés befejezését követő három hónapon belül az összehívására okot adó, az (1) bekezdés a) pontja szerinti körülmény változatlanul fennáll, a törzstőkét le kell szállítani.”

Rt esetében a szabályok szigorúbbak, mert a saját tőke 2/3 részének elvesztése után is már intézkedéseket kell hozni.

2. folyamatos tőkevesztés

Minden gazdasági társaság esetén: Ptk 3:133 § (2)

„Ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, és a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását. Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnést vagy az egyesülést is választhatja.”

A gazdálkodás a vállalkozás vezetésének (tulajdonosok, ügyvezetés) a feladata és felelőssége.

A könyvelés utólagos volta miatt a megvalósult gazdasági eseményekről szóló bizonylatokat rögzíti a számvitel zárt szabályrendszerében. A könyvelő csak a figyelmet tudja felhívni a számára a könyvelési outputokból észlelhető helyzetekre.

Annak érdekében, hogy a beszámoló a lehető legjobban tükrözze a vállalkozás mérleg fordulónapján fennálló vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, **a vállalkozás és a könyvelő összehangolt munkája szükséges.** Ennek keretében a könyvelő, mint tanácsadó tud a vállalkozásnak, managementnek segítséget nyújtani.

A számvitel rendelkezik számos (de szinte minden esetben korlátok közötti) olyan eszközzel, technikával és döntési lehetőséggel, amelyek akár jelentősen is befolyásolhatják egy adott vállalkozás eredményét, pénzügyi mutatóit.

Budapest, 2015. január 26.

Tisztelettel:

dr. Sallai Csilla

Kamarai tag könyvvizsgáló

A honlapon található írások figyelem felhívó jelleggel készültek és tájékoztatásul szolgálnak. Felhívjuk a figyelmet honlapunk jogi nyilatkozatában foglaltakra, amely szerint írásainkban szereplő információk nem helyettesítik a szakmai tanácsadást és nem szolgálnak bármely döntés vagy cselekmény alapjául, azokat a konkrét esetekben mindenki csak a saját kockázatára használhatja fel, illetve az érintett szabályok kivonatos ismertetése, értelmezése miatt nem vállalhatunk felelősséget